

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 75.160.10 **Září 2011**

Tuhá biopaliva – Prokazování kvality paliv – Část 1: Obecné požadavky

ČSN
EN 15234-1
83 8204

Solid biofuels – Fuel quality assurance – Part 1: General requirements

Biocombustibles solides – Assurance de la qualité des combustibles – Partie 1: Exigences générales

Feste Biobrennstoffe – Qualitätssicherung von Brennstoffen – Teil 1: Allgemeine Anforderungen

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 15234-1:2011. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 15234-1:2011. It was translated by Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN P CEN/TS 15234 (83 8204) z ledna 2007.

Národní předmluva

Změny proti předchozím normám

Oproti původní normě byla norma rozšířena na 6 částí zabývajících se zajišťováním kvality pro jednotlivé druhy tuhých biopaliv. Tato část se týká obecných požadavků a byla z větší části přepracována.

Informace o citovaných normativních dokumentech

EN 14588:2010 zavedena v ČSN EN 14588:2011 (83 8200) Tuhá biopaliva – Terminologie, definice a popis

EN 14961-1:2010 zavedena v ČSN EN 14961-1:2010 (83 8202) Tuhá biopaliva – Specifikace a třídy paliv – Část 1: Obecné požadavky

Související ČSN

ČSN P CEN/TS 14779 (83 8212) Tuhá biopaliva – Vzorkování – Metody přípravy vzorkovacích plánů a vzorkovacích certifikátů

ČSN EN 13556 (48 0010) Kulatina a řezivo – Obchodní názvy dřeva používaného v Evropě

ČSN ISO 5725-1 (01 0251) Přesnost (správnost a shodnost) metod a výsledků měření – Část 1: Obecné zásady a definice

ČSN ISO 5725-2 (01 0251) Přesnost (správnost a shodnost) metod a výsledků měření – Část 2: Základní metoda pro stanovení opakovatelnosti a reprodukovatelnosti normalizované metody měření

ČSN ISO 5725-3 (01 0251) Přesnost (správnost a shodnost) metod a výsledků měření – Část 3: Mezilehlé míry shodnosti normalizované metody měření

ČSN ISO 5725-4 (01 0251) Přesnost (správnost a shodnost) metod a výsledků měření – Část 4: Základní metody pro stanovení správnosti normalizované metody měření

ČSN ISO 5725-5 (01 0251) Přesnost (správnost a shodnost) metod a výsledků měření – Část 5: Alternativní metody pro stanovení shodnosti normalizované metody měření

ČSN ISO 5725-6 (01 0251) Přesnost (správnost a shodnost) metod a výsledků měření – Část 6: Použití hodnot měř přesnosti v praxi

ČSN 01 8003 Zásady pro bezpečnou práci v chemických laboratořích

Vypracování normy

Zpracovatel: TÜV NORD Czech, s. r. o., IČ 45242330, RNDr. Alice Kotlánová

Technická normalizační komise: TNK 138 Tuhá biopaliva a tuhá alternativní paliva

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Jitka Bílá

EVROPSKÁ NORMA EN 15234-1
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM Březen 2011

ICS 75.160.10 Nahrazuje CEN/TS 15234:2006

Tuhá biopaliva - Prokazování kvality paliv -
Část 1: Obecné požadavky

Solid biofuels – Fuel quality assurance –
Part 1: General requirements

Biocombustibles solides – Assurance de la qualité
des combustibles –
Partie 1: Exigences générales

Feste Biobrennstoffe – Qualitätssicherung
von Brennstoffen –
Teil 1: Allgemeine Anforderungen

Tato evropská norma byla schválena CEN 2011-01-18.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací dát status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze

v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

CEN
Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung
Řídicí centrum: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

© 2011 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky Ref. č.
EN 15234-1:2011 E
jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska a Švýcarska.

Obsah

Strana

Předmluva 5

Úvod 6

1 Předmět normy 7

2 Citované normativní dokumenty 7

3 Termíny a definice 7

4 Značky a zkratky 8

5 Podstata normy 8

6 Prokazování kvality a opatření pro řízení kvality 10

6.1 Obecně 10

6.2 Porovnání řízení kvality a prokazování kvality 11

6.3 Sledovatelnost 12

6.4 Požadavky na výrobu 12

6.5 Přeprava, manipulace a skladování 15

6.6 Analýza paliva a specifikace 15

6.6.1 Obecně 15

6.6.2 Vzorkování a manipulace se vzorky 15

6.6.3 Přesnost při stanovení vlastností 16

7 Prohlášení o kvalitě paliva a značení 16

Příloha A (informativní) Příklady prohlášení o kvalitě paliva 17

Příloha B (informativní) Přehled vlastností specifikovaných v EN 14961-1 20

Bibliografie 21

Předmluva

Tento dokument (EN 15234-1:2011) byl připravena technickou komisí CEN/TC 335 „Tuhá biopaliva“, jejíž sekretariát zajišťuje SIS.

Této normě je nutno nejpozději do září 2011 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do září 2011.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] nelze činit odpovědným za identifikaci libovolného patentového práva nebo všech takových patentových práv.

Tento dokument nahrazuje CEN/TS 15234:2006.

Soubor evropských norem EN 15234 *Tuhá biopaliva – Prokazování kvality paliv* poskytuje obecné požadavky a další normy. Další normy mohou časem tento soubor rozšířit.

EN 15234 sestává z následujících částí, které jsou vydávány pod obecným názvem *Tuhá biopaliva – Prokazování kvality paliv*:

- Část 1: *Obecné požadavky (General requirements)*;
- Část 2: *Dřevní pelety pro malooběratele (Wood pellets for non-industrial use)* (zpracovává se);
- Část 3: *Dřevní brikety pro malooběratele (Wood briquettes for non-industrial use)* (zpracovává se);
- Část 4: *Dřevní štěpka pro malooběratele (Wood chips for non-industrial use)* (zpracovává se);
- Část 5: *Palivové dřevo pro malooběratele (Firewood for non-industrial use)* (zpracovává se);
- Část 6: *Nedřevní pelety pro malooběratele (Non-woody pellets for non-industrial use)* (zpracovává se).

Přestože lze tyto normy získat samostatně, tak pro jejich pochopení je zapotřebí norma EN 15234-1, která je základem. Doporučuje se zajistit si normu EN 15234-1 a používat ji společně s těmito normami.

POZNÁMKA V těchto normách znamená „pro malooběratele“ používání v menších spalovacích zařízeních, např. v domácnostech a v malých komerčních budovách nebo budovách pro veřejný sektor.

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska a Švýcarska.

Úvod

Celkovým záměrem této evropské normy je zaručit kvalitu tuhých biopaliv napříč celým dodavatelským řetězcem, od místa zdroje po dodání tuhého biopaliva a zajistit odpovídající důvěru v plnění specifikovaných požadavků na kvalitu.

Dodavatelský řetězec tuhého biopaliva se obvykle skládá z hlavních článků popsaných na obrázku 1.

Obrázek 1 - Dodavatelský řetězec tuhého biopaliva

Účelem této evropské normy je sloužit jako nástroj, který umožňuje efektivní obchodování s biopalivy. To znamená, že:

- a. konečný uživatel si může vybrat biopalivo odpovídající jeho požadavkům;
- b. výrobce/dodavatel může vyrábět biopalivo se stanovenými a konzistentními vlastnostmi a charakterizovat biopalivo zákazníkům.

Opatření pro prokazování kvality musí vybudovat důvěru k biopalivu pomocí systémů, které se jednoduše provádějí a nezpůsobují nepřiměřenou administrativní zátěž.

Tuhá biopaliva jsou specifikována v souladu se souborem norem EN 14961 *Tuhá biopaliva - Specifikace a třídy paliv*.

Podle terminologie EN ISO 9001:2008 [1] se systém managementu kvality obecně skládá z plánování kvality, řízení kvality, prokazování kvality a zlepšování kvality. Tato evropská norma se zabývá prokazováním kvality (částí managementu kvality zaměřené na poskytování důvěry, že požadavky na kvalitu budou splněny) a řízením kvality (částí managementu kvality zaměřené na plnění požadavků na kvalitu).

Uživatelé této evropské normy mohou EN 15234-1 začlenit do svého rámcového schématu prokazování kvality, např. souboru norem EN ISO 9000 [1, 2, 3]. Pokud společnost nemá zaveden systém managementu kvality, může být tato evropská norma použita samostatně a pomoci tak dodavateli s dokumentováním kvality paliva a vytvářením dostatečné důvěry mezi dodavatelem a konečným uživatelem.

POZNÁMKA Tato evropská norma pro prokazování kvality paliva se zabývá pouze otázkou paliva. Pro zajištění efektivního využití tuhých biopaliv je také důležité zvážit vztah mezi palivem a spalovacím zařízením. Doporučuje se, aby koneční uživatelé zajistili kompatibilitu použité technologie spalování s tuhými biopalivy, aby bylo dosaženo optimálního průběhu hoření. Vedle vysoké účinnosti je při optimálním průběhu spalování omezen dopad na životní prostředí (např. sníží se obsah nespáleného uhlíku v popelu, sníží se emise z kouřových plynů atd.).

1 Předmět normy

Tato evropská norma stanovuje postupy pro splnění požadavků na kvalitu (řízení kvality) a popisuje opatření, která s dostatečnou důvěrou zajišťují, že je splněna specifikace biopaliva (prokazování kvality). Tato evropská norma se zabývá celým dodavatelským řetězcem, od zásobování surovinami po místo dodávky konečnému uživateli.

V souladu s udělením mandátu pro tvorbu norem, spadají pod působnost technické komise

CEN/TC 335 pouze tuhá biopaliva pocházející z následujících zdrojů:

- produkty zemědělství a lesnictví;
- rostlinný odpad ze zemědělství a lesnictví;
- rostlinný odpad z potravinářského průmyslu;
- dřevní odpad s výjimkou dřevního odpadu, který může obsahovat organické halogenované sloučeniny nebo těžké kovy, jež jsou výsledkem ošetření konzervačními prostředky na dřevo nebo nátěrovými hmotami, a které zahrnují zvláště takový dřevní odpad, který pochází ze staveb a demoliční odpad;
- vláknitý rostlinný odpad ze zpracování přírodní buničiny a z výroby papíru z celulózy, je-li spoluspalován v místě výroby a vzniklé teplo je rekuperováno;
- odpadní korek.

POZNÁMKA 1 Systémy prokazování kvality používané pro provoz konverzních zařízení na tuhá biopaliva nejsou předmětem této evropské normy.

POZNÁMKA 2 Otázky zdraví, bezpečnosti a životního prostředí související s tuhými biopalivy jsou důležité a vyžadují zvláštní pozornost, nicméně nejsou předmětem této evropské normy.

POZNÁMKA 3 Aby se zamezilo pochybnostem, není do předmětu této evropské normy zahrnuto dřevo z demolic. Dřevo z demolic je definováno jako „použité dřevo pocházející z demolic budov nebo staveb“ (EN 14588:2010, 4.52).

POZNÁMKA 4 Biopaliva zahrnutá v této evropské normě jsou identická s palivy vyňatými ze Směrnice 2000/76/ES [článek 2.2 a) od i) do v)] o spalování odpadu.

POZNÁMKA 5 Vodní biomasa není zahrnuta do předmětu této evropské normy.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.